

~~Administración de la Universidad de la Habana~~
enato

Eduard

Zacha

Podzim

a

Klas

Podain.

Hle, již zítra nebudou slova na náhrobku za hřbitovní zdí v Malé Morávce čitelná. Leží zde dva bratři, kteří se navzájem z nenávisti zabili. Letopočet 1776.

Ve kterém údolí je vesnice, tehdy celá prokletá oloupeným a vyhananým poutníkem? Prý na Velký Pátek vystupuje ze země její zvonice. Snad někde nad ní krouží káně. Dlouhým obloukem padá a hned se vznáší. V nejvyšším bodě se zastaví, vyrazí ze sebe skřek. Neloví tedy, varuje, neboť pocítilo vládu přicházejících studených vět-

rů v perutích.

Zdější podzim je špatný hospodář, nevlídný a náladový samotář. Zatímco jeho bratr na jinou pilně obrací zem, jablka potěškává, se sousedy mladá vína ochutnává, bohatý a štědrý ke všem, tento nejčastěji na větrném koni smežčí po horách sem a tam a nerozdává, nestará se co kolem chalup, co v zahradě, na tmavých polích seje kamení. Rád bloumá, posedává v tichém lese, ve kterém nesnáší ani ptačí pípnutí. Tu ve stráni zapomene snílek, na vše a maluje vám obrazy. Kdo je z hostů uvidí, bojí se vstoupit dále. Očarován jejich krásou, špitne, jak je kouzelný.

Zádné čáry, žádná kouzla. Hudba je to, s tóny barev nejčistších. Malíř prociťne, vzdychne jednou, padá listí. Vzdych-

ne podruhé, uschne tráva. Kde je sláva to-
hoto léta? V zástupech nahé duby žalují
klam a zmar.

Je čas zastavení, vzpomínek a
žádných odpovědí. Z chmurné mlhy vynoří se,
ne žádné přízraky, ale tváře zemřelých. Zne-
nadání zašustěním listu v houšti projede ti
tělem chvění, jazyk oněmí. Nevěřičně strneš
v páli kroku, stíny obejmou tě. Probudíš se,
až když ti mrazík tlačí zpět slzy do očí.

Těm, kteří se tady narodí, pod-
zim nic nemaluje, neklame, jen šeptá srdci-
- takto zde budete spát a tisíckrát vás při-
kryje sním.

Díky podzimě za obrazy, důvěrná
znamení, ale kdepak, neslyší. Dohání co zmeš-
kal. Chvátá krajem a nepohody ze svého rance
jednu za druhou vyhání. Nahání ještě rychle
lišky, lasičky a kuny a převléká jim kožíšky,

stejně jako svým miláčkům, zajícům a srnám,
ty nabízí a vodí k jesličkám. Již již se
ztrácí, předtím však tento neuvěřitelný cti-
tel paní Naděje svede se svatým Martinem ry-
tířské klání.

Pokořený se stává poustevníkem,
neproklíná, nezoufá si. Kdesi ve své chýši,
skrýt před lidmi, je utěšitelem zvířat po ho-
nech a štvanicích. Po nekonečných nocích na
smrtebném loži, zapomenut, v poslední vůli
odkazuje nám roráty.

Hlas.

Probudil se z tvrdého bezesného spánku. Měl trvat šest hodin. Tolik mu bylo dovoleno odpečívát během čtyřiašvaceti-hodinové pracovní směny. Dotkl se studené zdi a mrzutě schoval paži pod pokrývku. Na okenní římse seděla tlustá mlha. Otrásl se zimou a rychle se celý zachumlal, spát, honem spát. Naštěstí v ostrávkú vlastního tepla opět hluboce usnul.

Neuplynulo snad ani několik minut a někdo mu mocně zatřásl ramenem. Prudce se probudil - co je, co se děje? Nepro-

niknutelná tma ho začala ihned olizovat studeným a vlhkým čunákem. Naslepo šmátral kolem sebe, neboť se v prvním okamžiku domníval, že je v uniformě. Hledal opasek a chladnou ocel zbraně, střídání stráže a instinktivně oči neotvíral v očekávání prudkého proudu světla doprovázeného obvykle klením. Co se děje, opakoval váhavě, když si uvědomil svůj počáteční omyl. Kde je okno? Zrak se marně snažil odpovědět. Vypínač byl několik metrů vzdálen. Rozespale se rozmýšlel, zda by neměl jít k němu, když se ozval přívětivý ženský hlas: "Kamná Vetaň a modli se za ženitelé!"

Zkameněl a přestal cokoliv vnímat. Vědomí nabylo pravděpodobně zimou. Roztrásla ho zimnice s horečkou, celý zpocený, s cvakáním zubů, první co mu blesklo hlavou, bylo, že

vážně onemocněl a dostal halucinace. Chtěl vstát a nemohl. Chtěl vykřiknout a dovolat se něčí pomoci. Neučinil tak, protože díky těmto zničujícím poznatkům obrátil pozornost od vlastních pocitů a vycítil, že není v pokoji sám. Hlas tu stál a čekal. Kupudivu vnitřní napětí, kterému byl vystaven, ustoupilo a s ním i skličující ochrnutí. Využil toho a bez dechu se zvrátil zpět na polštář. Jasně vědomí přítomnosti hlasu, který čeká na odpověď, nepřipouštělo sebelepší rozumnou domněnku o halucinaci. Zesláblé tělo přitom žíznavě volalo po spánku. Tím ovšem vyřčená slova v něm vyvolala lavinu, která hrozila strhnout ho do propasti hučících vodopádů, do vířů zmatení a nepaměti.

Vstal. Ještě saváhal, protože byl

nyní sám. Zatoužil konečně rozsvítit světlo, vyjít ven, pod nějakou záminkou vzbudit vrátného, nebo alespoň někomu zatelefonovat, rozumně si o všem povykládat... Ne, v hloubi pocítil varování asi podobné záhadnému pudu zvířat, které tuší zemětřesení předem. Nemohl by pak nikdy bezstarostně usnout. Je tvůj čas, říkával ve stráži kamarád, kterého střídal. Pomalu se vnořil do motličky s požadovaným úmyslem.

Noc mávala mečem stínů proti svítání. Nebylo ticho. Slyšel mlčení. Ono jablko jádra. Vějíř vanoucí čas přes bránu smrti. Mlčení živé, které ví, že teprve kde nemá je lidská moc, slovo má váhu.

---

e n a t o